

ТІТКО І. А.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правосуддя
(Полтавський юридичний інститут
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого)

УДК 343.1

ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОКРЕМИХ ІНТЕРЕСІВ УЧАСНИКІВ УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ

У статті викладено авторське бачення окремих питань реалізації інституту угоди про визнання винуватості в кримінальному процесуальному праві України. Висловлена авторська позиція стосовно наявних на сьогодні проблем. Запропоновані можливі шляхи їх вирішення.

Ключові слова: *приватний інтерес, приватні начала, угода, угоди в кримінальному провадженні, захист інтересів, угода про визнання винуватості.*

В статье изложено авторское видение отдельных вопросов реализации института сделки о признании вины в уголовном процессуальном праве Украины. Высказана авторская позиция относительно существующих на сегодня проблем. Предложены возможные пути их разрешения.

Ключевые слова: *частный интерес, частные начала, сделка, сделки в уголовном производстве, защита интересов, сделка о признании вины.*

The article described the author's vision of the individual issues of the institute of plea bargaining in criminal procedural law of Ukraine. Expressed the author's position on the existing problems of today. Suggests possible ways to resolve them.

Key words: *private interest, private elements, agreement, agreements in a criminal proceeding, protection of the interests, plea bargaining.*

Вступ. Оцінюючи вплив права на загальносуспільні інтереси, відомий американський правник, суддя з багаторічним стажем Р.А. Познер дійшов висновку, що розгляд справи в суді в повному обсязі далеко не завжди відповідає інтересам держави й самого обвинуваченого. Адже держава й суспільство зацікавлені не тільки у встановленні істини в справі, але й у справедливому й оперативному, максимально ефективному для суспільства вирішенні кримінальної справи, при мінімальних економічних і моральних витратах [1, с. 755]. Вважається, що на досягнення зазначених цілей у значній мірі спрямований інститут угод про визнання винуватості в кримінальному процесі.

Постановка завдання. Наукова розробленість проблеми угод про визнання винуватості в кримінальному провадженні зарубіжними правниками, а також українськими науковцями в ракурсі порівняльно-правових досліджень є фактом, який ми не беремось ставити під сумнів. Але при цьому зрозуміло, що новизна такого інституту для кримінального процесуального права нашої держави дає можливість говорити про перебування науки на початковій стадії його осмислення як нормативної реалії. Тож, не претендуючи на цілковиту повноту висвітлення вказаного юридичного феномену, зважаючи на його багатоаспектність, розглянемо лише низку проблем теоретичного та прикладного характеру, які пов'язані з нормативним забезпеченням реалізації приватного інтересу в кримінальному процесуальному праві України.

Результати дослідження. Зважаючи на обмеженість обсягу публікації, у межах цієї статті зупинимось на питаннях можливості укладення угоди про визнання винуватості в провадженнях, де є потерпілий, та дискреційних повноваженнях прокурора при укладенні угоди такого виду.

1. *Щодо можливості укладення угоди про визнання винуватості в провадженнях, де є потерпілий*¹. Відповідно до ч. 4 ст. 469 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) укладення угоди про визнання винуватості в кримінальному провадженні, у якому бере участь потерпілий, не допускається. Логіку, якою керувався законодавець, при створенні цього нормативного положення, у цілому прослідкувати не складно. Вбачається, що правотворець виходив із встановленої ним же концепції, що угоди в кримінальному провадженні можуть бути лише у формі двосторонніх (а не багатосторонніх) договорів, а отже, здатні породжувати договірні зобов'язання лише між двома особами: підозрюваним (обвинуваченим) і потерпілим (в угоді про примирення) або підозрюваним (обвинуваченим) і прокурором (в угоді про визнання винуватості). Відповідно, якщо керуючись такою нормативною конструкцією укласти угоду про визнання винуватості в провадженні, де є потерпілий, то останній залишається поза договірними правовідносинами, оскільки, як було вказано, встановлена законом конструкція угоди не передбачає третьої сторони². Тож, щоб у подібній ситуації не ущемляти права потерпілого, законодавець вирішив заборонити укладання угоди про визнання винуватості у кримінальних провадженнях, де є потерпілий³ [2].

На наш погляд, у черговий раз своєрідним «лакмусовим папірцем» у перевірці законодавчої позиції на предмет логічності та відповідності усталеним суспільним відносинам стала правозастосовна практика⁴. Як приклад, наведемо фрагмент із вироку суду, яким було затверджено угоду про визнання винуватості, незважаючи на участь потерпілого в кримінальному провадженні.

Так, «досудовим розслідуванням було встановлено, що Особа 1 маючи умисел, спрямований на заволодіння чужим майном, діючи з корисливих мотивів, знаходячись у кімнаті гуртожитку, шляхом вільного доступу, таємно викрала мобільний телефон, який належить Особі 2, чим заподіяла останньому шкоду на суму 1955,00 грн. Дії Особи 1 органом досудового розслідування кваліфіковані за ч. 1 ст. 185 КК України, як таємне викрадення чужого майна (крадіжка). На підставі ч. 1 ст. 474 КПК України, до суду разом із обвинувальним актом, надійшла угода про визнання винуватості від 14 лютого 2013 р., укладена між прокурором та Особою 1.

Згідно з ч. 4 ст. 469 КПК України угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена в провадженні щодо кримінальних проступків, злочинів невеликої чи середньої тяжкості, тяжких злочинів, унаслідок яких шкода завдана лише державним чи суспільним інтересам. Укладення угоди про визнання винуватості в кримінальному провадженні, в якому бере участь потерпілий, не допускається.

Злочин, у скоєнні якого Особа 1. беззаперечно визнала себе винною, згідно вимог ст. 12 КК України є не тяжким злочином, а потерпілий не має претензій до обвинуваченої.

¹ Зазначимо, що в такій площині питання вже піднімалось у роботах багатьох науковців, проте одностайної позиції досягнуто не було. Зважаючи на те, що аналіз та зіставлення позицій стали предметом окремих наукових досліджень останніх років у цій роботі ми обмежимося лише вказівкою на відповідне джерело інформації [5, с. 60-62].

² У цілому, на наш погляд, такий підхід є правильним, оскільки укладення в кримінальному провадженні угод, які передбачають три сторони, значно ускладнить процес правозастосування в питанні захисту інтересів однієї зі сторін, у випадку звернення іншої сторони до суду з вимогою скасування вироку, постановленого на підставі угоди, у зв'язку з невиконанням засудженим її умов.

³ Зауважимо, що законодавчі конструкції, які позбавляють потерпілого можливості брати участь у договірних процедурах між правопорушником і владою, піддавались обґрунтованій критиці в науковій літературі.

⁴ Відмітимо, що на розходження законодавчих приписів та правозастосовної практики у цьому питанні вже звертали увагу окремі дослідники [5, с. 59].

⁵ Інформація про апеляційне оскарження в Єдиному реєстрі судових рішень відсутня.

Ознайомившись із змістом угоди, суд вбачає всі підстави для затвердження угоди, та не вбачає процесуальних перешкод для її затвердження, оскільки умови угоди не суперечать вимогам кримінального та кримінального процесуального закону» [3].

Указане судове рішення, будучи сумнівним із точки зору формальної відповідності закону, за своєю сутністю задовольнило інтереси всіх учасників провадження (у тому числі інтереси держави в особі прокурора), свідченням чого може служити факт відсутності апеляційного оскарження вказаного вироку будь-ким з учасників кримінального провадження⁵.

Вищевикладене дає підстави замислитися: а чи є беззастережна законодавча заборона укладення угоди про визнання винуватості в провадженнях, де бере участь потерпілий, виправданою?

На наш погляд, максимального ефекту можна досягти, за умови внесення до законодавчої конструкції угоди про визнання винуватості незначних коректив: дозволивши укладати угоду про визнання винуватості в провадженнях, де є потерпілий, за умови згоди на це останнього (такий підхід, зокрема, застосовується відповідно до кримінального процесуального законодавства Республіки Узбекистан [4, с. 7]). Звичайно, в опонентів запропонованої концепції може виникнути цілком логічне заперечення, мовляв, цей випадок передбачений законом, і дає можливість укласти інший вид угоди – угоду про примирення. Передбачаючи можливу наукову дискусію із цього питання, спробуємо відразу навести додаткові аргументи на захист власної позиції.

По-перше, спектр застосування угоди про визнання винуватості є дещо ширшим, ніж коло випадків, у яких дозволено укласти угоду про примирення. Так, відповідно до ч. 3 ст. 469 КПК України угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена в провадженні щодо кримінальних проступків, злочинів невеликої чи середньої тяжкості та в кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. У свою чергу, згідно з ч. 4 ст. 469 КПК України, угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена в провадженні щодо кримінальних проступків, злочинів невеликої чи середньої тяжкості, *тяжких злочинів*. Тобто надання дозволу на укладення угоди про визнання винуватості в провадженнях, де є потерпілий, розширить практику застосування угод, за рахунок можливості, отримавши згоду потерпілого, укласти угоду про визнання винуватості у випадку, де угода про примирення не може бути укладена.

По-друге, якщо в провадженні, де бере участь потерпілий, постає питання яку з двох можливих угод укласти, то укладання угоди про визнання винуватості надасть можливість задовольнити інтереси більшої кількості суб'єктів. Річ у тім, що угода про примирення спрямована лише на задоволення інтересів потерпілого, підозрюваного (обвинуваченого) й опосередковано – на задоволення інтересів держави та відомчих інтересів осіб, що ведуть провадження, за рахунок зменшення обсягу роботи на стадії досудового розслідування та судового розгляду й встановлення певних гарантій від скасування рішення апеляційним судом. У свою чергу, якщо в аналогічній ситуації укласти угоду про визнання винуватості (отримавши згоду потерпілого, яка безперечно базуватиметься на задоволенні правопорушником

---

⁶ На значні дискреційні повноваження прокурора у цьому питанні, хоча й у позитивному ракурсі, уже зверталась увага науковцями, зокрема в роботі Г.П. Середи [4, с. 8].

⁷ Заслугове на підтримку позиція висловлена із цього приводу в роботі Є.В. Повзика. Так, автор ставить під сумнів доцільність законодавчого зобов'язання прокурора при прийнятті рішення про укладення угоди про визнання винуватості враховувати такі чинники, як а) наявність суспільного інтересу в забезпеченні більш швидшого досудового розслідування і судового провадження, викриття більшої кількості кримінальних правопорушень та б) наявність суспільного інтересу в запобіганні, виявленні чи припиненні більшої кількості кримінальних правопорушень або інших більш тяжких кримінальних правопорушень. За справедливим зауваженням дослідника, запобігання, виявлення, припинення, викриття більшої кількості правопорушень та здійснення досудового і судового провадження в оптимальний строк, який відповідає критерію розумного, завжди становлять зміст суспільного інтересу, який знаходить своє втілення та реалізується в завданнях та принципах діяльності правоохоронних органів. Тому розширення дискреційних повноважень прокурора шляхом надання права оцінювати наявність суспільного інтересу в кримінальному провадженні при укладенні угоди про визнання винуватості може сприяти безпідставній відмові в її укладенні [5, с. 78].

його інтересів), то, окрім вищеназваних переваг, з'являється можливість досягти задоволення загальносуспільного інтересу, закріпивши в угоді про визнання винуватості обов'язок підозрюваного (обвинуваченого) щодо співпраці у викритті кримінальних правопорушень, вчинених іншими особами.

А отже, вбачається виправданою пропозиція про необхідність внесення змін до КПК України, спрямованих на надання законодавчого дозволу щодо укладення угоди про визнання винуватості в кримінальних провадженнях, де є потерпілий, за умови згоди останнього.

2. *Дискреційні повноваження прокурора при укладенні угоди про визнання винуватості.* Одним із недоліків інституту угоди про визнання винуватості називають наявність широкого законодавчого простору для зловживань з боку прокурора [4, с. 7]. При цьому своєрідною юридичною аксіомою є прямо пропорційний зв'язок між можливістю зловживань посадовими повноваженнями та ступінню дискреції, якою наділений посадовець у тому чи іншому питанні. При вирішенні питання стосовно укладення угоди про визнання винуватості КПК України зобов'язує прокурора враховувати цілу низку обставин, а саме: 1) ступінь та характер сприяння підозрюваного чи обвинуваченого в проведенні кримінального провадження щодо нього або інших осіб; 2) характер і тяжкість обвинувачення (підозри); 3) наявність суспільного інтересу в забезпеченні швидшого досудового розслідування і судового провадження, викритті більшої кількості кримінальних правопорушень; 4) наявність суспільного інтересу в запобіганні, виявленні чи припиненні більшої кількості кримінальних правопорушень або інших більш тяжких кримінальних правопорушень.

Аналіз законодавчих положень, спрямованих на регламентацію провадження на підставі угоди про визнання винуватості, включаючи зазначений перелік чинників, які мають враховуватися при вирішенні питання про укладення такої угоди, надає можливість звернути увагу принаймні на дві обставини, які в цьому питанні забезпечують прокурору практично безмежні дискреційні повноваження⁶:

– по-перше, значна частина перелічених юридичних фактів, що мають бути враховані при прийнятті рішення про укладення угоди, сформульовані шляхом використання оцінних категорій, а отже, їх констатація цілком залежить від волі правозастосовника (у цьому випадку – прокурора)⁷;

– по-друге, закон веде мову лише про необхідність врахування прокурором зазначених чинників при вирішенні питання щодо укладення угоди про визнання винуватості (тобто, без встановлення відповідних юридичних фактів угода не може бути укладена). Але при цьому КПК України не зобов'язує прокурора укласти угоду з підозрюваним, якщо усі чинники, що мають враховуватися, указують на можливість і доцільність її укладення.

Цілковите залишення на розсуд прокурора як питання оцінки фактів, що мають враховуватися, так і прийняття остаточного рішення щодо укладення угоди про визнання винуватості, на наш погляд, таїть небезпеку ущемлення приватних інтересів підозрюваного (обвинуваченого) та загальносуспільних інтересів, на досягнення яких має бути спрямований такий кримінальний процесуальний інститут. Зокрема, не виключені випадки, коли з особистих (у тому числі корупційних) міркувань прокурор відмовлятиме в укладенні угоди про визнання винуватості підозрюваному (обвинуваченому), навіть якщо останній запропонує надзвичайно вигідні з позиції задоволення суспільного інтересу умови такої угоди.

Зазначимо, що на таку особливість чинного кримінального процесуального законодавства України вже зверталась увага в раніше оприлюднених результатах наукових досліджень на цю тематику. Є.В. Повзик зауважує: «Ініціювання укладення угоди про визнання винуватості передбачає необхідність прийняття певного рішення іншою стороною. Якщо ініціатором виступає підозрюваний чи обвинувачений прокурор має прийняти рішення про укладення угоди або про відмову в цьому. Останнє потребує винесення прокурором вмотивованої постанови, яка формалізує його позицію стосовно можливості застосування даного порядку. Копія цієї постанови має бути надіслана підозрюваному, обвинуваченому. У зв'язку з цим виникає питання щодо можливості її оскарження, адже процесуальне право

на укладення цієї угоди має бути захищено відповідним механізмом. КПК це питання не вирішується, що актуалізує його розгляд. Уявляється, що при його розв'язанні слід виходити із мети даного кримінального процесуального інституту, яка полягає у прискоренні процесу, економії процесуальних засобів, розкритті та розслідуванні нових правопорушень. Саме вона визначає необхідність передбачення в законі порядку оскарження відмови прокурора в укладенні угоди про визнання винуватості, що відіграватиме значення гарантії забезпечення права підозрюваного, обвинуваченого на отримання певних «процесуальних пільг» з боку держави в обмін на визнання винуватості і сприяння розкриттю і розслідуванню вчиненого правопорушення» [5, с. 76].

У цілому підтримуючи позицію автора, вкажемо лише, що, на наш погляд, КПК України вирішує питання можливості оскарження рішення прокурора про відмову в укладенні угоди про визнання винуватості, але дає на це питання негативну відповідь. Річ у тім, що звернення з пропозицією про укладення угоди про визнання винуватості здійснюється підозрюваним (обвинуваченим) шляхом подання відповідного клопотання. Таким чином, якщо прокурор не вбачає підстав для його задоволення, він має винести відповідну постанову (ч. 2 ст. 202 КПК України). При цьому, зважаючи на положення ч. 3 ст. 93 (де йдеться про можливість оскарження виключно відмови в проведенні слідчих дій) та п. 7 ч. 1 ст. 303 КПК України, таке рішення прокурора на стадії досудового розслідування буде остаточним і таким, що не підлягає оскарженню. Заради справедливості зауважимо, що відповідно до ч. 2 ст. 303 КПК України скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які не розглядаються під час досудового розслідування, можуть бути предметом розгляду під час підготовчого провадження в суді згідно з правилами статей 314–316 КПК України. Проте зазначеними статтями не визначено, яким може бути результат такого розгляду, і чи вправі суд зобов'язати прокурора вчинити процесуальні дії, клопотання щодо яких не були задоволені прокурором на стадії досудового розслідування (зокрема, щодо укладення угоди про визнання винуватості).

Відтак, на наш погляд, необмежений та по суті безконтрольний розсуд прокурора у цьому питанні не є виправданим, оскільки в разі недобросовісності правозастосовника ставить під загрозу законодавчо передбачену можливість реалізації приватних та загальносуспільних інтересів. Тому вважаємо за необхідне підтримати висловлену в літературі позицію щодо потреби в запровадженні законодавчого механізму оскарження рішення прокурора про відмову в задоволенні клопотання підозрюваного (обвинуваченого) щодо укладення угоди про визнання винуватості⁸. Зокрема, слушною видається пропозиція Є.В. Повзика щодо доцільності «встановити в законі порядок розгляду прокурором клопотання підозрюваного, обвинуваченого про укладення угоди про визнання винуватості та оскарження рішення прокурора про відмову в укладенні цієї угоди. Такий порядок може бути наступним: клопотання підозрюваного, обвинуваченого про укладення угоди має бути розглянуте прокурором протягом трьох діб з дня його подачі. Клопотання підозрюваного, обвинуваченого, який тримається під вартою, подається через начальника СІЗО, який зобов'язаний надіслати його прокурору протягом доби. За результатами розгляду прокурор повинен винести постанову про задоволення клопотання про укладення угоди або про відмову в цьому. Останнє рішення може бути оскаржено вищестоящому прокурору, який при встановленні підстав для укладення угоди скасовує рішення нижчестоящого прокурора. Віднесення розгляду такої скарги до компетенції слідчого судді уявляється недоцільним, адже стороною цієї угоди виступає саме прокурор, який в даному випадку повинен дати згоду на її укладення. Недоцільність запровадження порядку оскарження рішення прокурора до суду може бути також пояснена право-

---

⁸ Зазначимо, що подібний механізм передбачено законодавством сусідніх держав. Зокрема, відповідно до ст. 3172 КПК Російської Федерації, яка встановлює, що при заявленні підозрюваним, обвинуваченим клопотання про укладення досудової угоди про співробітництво і надходженні постанови слідчого про порушення перед прокурором клопотання про укладення угоди прокурор протягом трьох діб має винести одну із наступних постанов: – про задоволення клопотання про укладення угоди; – про відмову у задоволенні клопотання про укладення угоди. Остання може бути оскаржена слідчим, підозрюваним, обвинуваченим, його захисником вищестоящому прокурору.

вою природою угоди як погоджувальної процедури в кримінальному судочинстві, оскільки сторона не повинна бути примушена судом до укладення угоди. Водночас, оскарження до вищестоящого прокурора забезпечує можливість здійснення процесуального контролю над рішеннями прокурора, який в конкретному кримінальному провадженні є суб'єктом сторони обвинувачення» [5, с. 77]. Окрім цього, необхідність віднесення розгляду цього питання саме до компетенції вищого за ієрархією прокурора, а не слідчого судді, зумовлюється тим, що питання укладення угоди про визнання винуватості може бути ініційоване як на стадії досудового розслідування, так і в ході судових стадій. При цьому концепція нового кримінального процесуального законодавства України не передбачає діяльності слідчого судді після закінчення досудового розслідування і передання провадження до суду.

Розуміючи, що будь-яка нова наукова пропозиція апіорі стає потенційним предметом для дискусій, та передбачаючи окремі з можливих контраргументів щодо вищевикладеного підходу, спробуємо відреагувати, так би мовити, «на випередження», додатково пояснивши свою позицію.

Зокрема, підхід щодо можливості оскарження рішення процесуального керівника в питанні укладення угоди про визнання винуватості до вищого за ієрархією прокурора може наштовхнутися на заперечення, зважаючи на положення ч. 6 ст. 474 КПК України, відповідно до якого суд зобов'язаний переконатися в судовому засіданні, що укладення угоди сторонами є добровільним. За умови ж, що це рішення буде прийнято прокурором не за власним бажанням, а під тиском владних повноважень керівництва, добровільність укладення угоди, на перший погляд, видається дещо сумнівною. Разом із тим указані сумніви розвіюються, якщо поглянути на ситуацію через призму правової природи угод у кримінальному провадженні. Зокрема, специфіка правового статусу сторін угоди про визнання винуватості накладає істотний відбиток на сутнісні особливості самої угоди та процедури її укладення. Так, прокурор, будучи стороною угоди про визнання винуватості, виступає не як приватноправовий суб'єкт, а як посадова особа, представник держави. При цьому, як зазначалось, правам державних органів є властивою обов'язковість їх використання, яка визначається відповідними вимогами закону: тобто прокурор повинен застосовувати свої права в кожному випадку, коли це може сприяти встановленню істини та забезпеченню законних інтересів громадян і суспільства [6, с. 186–187]. Тож, зобов'язання вищестоящим прокурором процесуального керівника укласти угоду із підозрюваним, за наявності до того відповідних підстав, не може розцінюватися як недобровільність укладення такої угоди зі сторони прокурора. Прокурор (на відміну від приватноправових суб'єктів) не має права керуватися суб'єктивними критеріями при прийнятті рішення, а повинен в обов'язковому порядку реалізовувати свої права (повноваження) за наявності до того встановлених законом підстав.

Висновки. Таким чином, на підставі викладеного можна зробити такі висновки:

1. Доцільним є внесення змін до КПК України, спрямованих на надання законодавчого дозволу щодо укладення угоди про визнання винуватості в кримінальних провадженнях, де є потерпілий, за умови згоди останнього.
2. Існує потреба в запровадженні законодавчого механізму оскарження рішення прокурора про відмову в задоволенні клопотання підозрюваного (обвинуваченого) щодо укладення угоди про визнання винуватості.
3. Зобов'язання вищим за ієрархією прокурором процесуального керівника укласти угоду із підозрюваним, за наявності до того відповідних підстав, не може розцінюватися як недобровільність укладення такої угоди зі сторони прокурора.

Список використаних джерел:

1. Познер Ричард А. Экономический анализ права : в 2-х т. / Ричард А. Познер. – СПб.: Экономическая школа, 2004– . – Т. 2. – 2004. – 454 с.
2. Михайлов П. Сделки о признании вины не в интересах потерпевших / П. Михайлов // Российская юстиция. – 2001. – № 5. – С. 37–38.

3. Вирок Шевченківського районного суду м. Запорозжя від 13 березня 2013 р. у справі № 336/1592/13-к (№ у ЄДРСР: 30027535).

4. Серета Г. Особливості угоди про визнання винуватості в кримінальному провадженні / Г. Серета // Вісник Національної академії прокуратури України – 2012. – № 2 – С. 5–9.

5. Повзик Є.В. Правові наслідки визнання підозрюваним, обвинуваченим своєї вини (порівняльно-правове дослідження) : дис. .. канд. юрид. наук. 12.00.09 / Є.В. Повзик. – Х., 2013. – 230 с.

6. Куцева Э.Ф. Гарантии прав личности в советском уголовном процессе: предмет, цель, содержание / Э.Ф. Куцева. – М. : Юрид. лит., 1973.

ТОЛКАЧЕНКО О. О.,

кандидат юридичних наук,

суддя

(Апеляційний суд Одеської області)

УДК 343.123.1

ЩОДО КРИМІНАЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СУДДІ

Стаття присвячена дослідженню питань кримінальної процесуальної компетенції судді. Розглянуто елементи кримінальної процесуальної компетенції судді. Визначено поняття кримінальної процесуальної компетенції судді системи судів загальної юрисдикції.

Ключові слова: компетенція, функція, повноваження, предмет відання, суддя.

Статья посвящена исследованию вопросов уголовной процессуальной компетенции судьи. Рассмотрены элементы уголовной процессуальной компетенции судьи. Определено понятие уголовной процессуальной компетенции судьи системы судов общей юрисдикции.

Ключевые слова: компетенция, функция, полномочия, предмет ведения, судья.

Article is devoted to research of questions of criminal procedural competence of the judge. Elements of criminal procedural competence of the judge are considered. The concept of criminal procedural competence of the judge of system of courts of law is defined.

Key words: competence, function, powers, area of jurisdiction, judge.

Вступ. Одним із завдань Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів (далі – Концепція), що схвалена в 2006 році, є створення цілеспрямованої, науково обґрунтованої методологічної основи розвитку правосуддя в Україні.

У Концепції зазначається, що існуюча система судів загальної юрисдикції не повною мірою відповідає конституційним засадам організації правосуддя. Нераціональна побудова системи судових установ та розподіл між ними юрисдикції нерідко спричиняють розгляд спору різними судами одного рівня та несправедливе обмеження права на оскарження судових рішень в окремих категоріях справ [1, с. 23–24].

